

Středoevropská studia: Romistika

Vítejte na vizitce bakalářského studijního programu **Středoevropská studia: Romistika**.

Veškeré informace pro uchazeče o studium najdete níže (po rozkliknutí jednotlivých položek **+**).

Přihlášku lze v DODATEČNÉM PŘIJÍMACÍM ŘÍZENÍ podat do 12. 8. 2024.

Obecné informace o studijním programu

- **forma a typ studia:** prezenční bakalářské (*To znamená, že do školy budete pravidelně docházet dle rozvrhu, a to standardně 3 roky.*)
- **kombinovatelnost:** samostatné a sdružené studium (*to znamená, že tento program můžete studovat jako jediný na naší fakultě nebo jej můžete studovat formou sdruženého studia s dalším studijním programem na FF UK, který to nevyklučuje. Přihlášku na každý z programů si musíte podat samostatně a o tom, že budete zvolené programy studovat formou sdruženého studia, informujete studijní referentku až u zápisu ke studiu.*)
  - **s čím nelze kombinovat:** s programy se zaměřením na vzdělávání vyučovanými na FF UK a dále nelze tento program studovat mezifakultně (tj. formou sdruženého studia s programem na jiné fakultě)
- **přijetí s upuštěním od přijímací zkoušky:** nelze
- **vstupní znalost jazyka:** znalost romštiny se nevyžaduje
- **důležité odkazy:**
  - Obecné podmínky a základní dokumenty o přijímacím řízení
  - Podrobné informace k přijímacímu řízení na bakalářské studijní programy
  - Termíny přijímacích zkoušek

- Studijní plány

Ústav etnologie a střeoevropských a balkánských studií

- Web ÚESEBS
- Facebook ÚESEBS
  - Facebook Romistiky FFUK
  - Instagram Romistiky FFUK
- Prezentace studijního programu DOD 2021
  - Videozáznam Dne otevřených dveří 2021
- Prezentace studijního programu DOD 2022
  - Videozáznam Dne otevřených dveří 2022
  - Prezentace sdružené studium DOD 2023
- Prezentace studijního programu DOD 2023

Proč studovat u nás

Romové představují jedno z největších evropských „menšinových“ společenství: jejich počet se v Evropě odhaduje na 10 milionů, romština je v Evropě jedním z největších tradičních menšinových jazyků. Jen na území bývalého Československa má statisíce mluvčích a je nedílnou součástí jazykového a kulturního dědictví našeho regionu.

Romistika má jako obor na FF UK již téměř třicetiletou tradici. Je unikátním oborem v České republice a představuje jeden z mála takto koncipovaných oborů na světě. Studium nabízí vhled do jazykových, sociokulturních a historických reálií romských komunit zejména v česko-slovenském prostoru a zprostředkovává vědomosti o tématech souvisejících s aktuálně řešenými otázkami Romů u nás i ve světě. Kompenzuje tak současný nedostatek informací v této oblasti. Kromě možnosti v širokých souvislostech nahlédnout romskou historii a kulturu i vztah státu a společnosti k nim nabízí studium romistiky i unikátní příležitost osvojit si romský jazyk. Studujícím, kteří jsou rodilými mluvčími romštiny, poskytne přehled o struktuře jejich mateřštiny a možnost uplatnit se například v roli profesionálních překladatelů a učitelů romštiny.

Díky zavedené zahraniční spolupráci mají studenti možnost vycestovat například do Budapešti, Helsinek nebo Stockholmu. Získají tak nejen cennou zkušenost studia v zahraničí, ale

také načerpají bezprostřední informace o životě, historii a dialektech Romů žijících v jiných evropských zemích.

Fotografie ze studentské týdenní stáže v Helsinkách

Počty přihlášených a přijatých ke studiu v minulých letech

ROK	PŘEDPOKLÁDANÝ POČET PŘIJÍMANÝCH	PŘIHLÁŠENÝCH	PŘIJATÝCH	MINIMÁLNÍ POČET BODŮ NUTNÝ PRO PŘIJETÍ	ZAPSANÝCH KE STUDIU
2024/25	25				
2023/24	25	12	7	60	4
2022/23	25	14	6	69	6
2021/22	20	15	15	bez přijímací zkoušky	14
2020/21	20	8	8	bez přijímací zkoušky	5
2019/20	–	–	–	–	–
2018/19	35	25	18	78	16

2017/18	–	–	–	–	–
2016/17	25	27	22	60	18
2015/16	–	–	–	–	–

*Minimální počet bodů nutný pro přijetí znamená, kolik bodů získal v daném roce poslední přijatý uchazeč (tj. všichni, kteří získali bodů méně, se umístili „pod čarou“). Je-li přijatých více, než stanovuje předpokládaný počet přijímaných, pak stejného počtu bodů dosáhlo více uchazečů na posledním místě. **Bodová hranice je tímto definitivní, nikam se neposouvá, a to ani v případě, že někteří přijatí uchazeči do studia nenastoupí.***

Přijímací zkouška a jak se na ni připravit

ÚSTNÍ ZKOUŠKA

- 1. reálie z oblasti historie, jazyka, umění a romského kulturně-společenského dění v rozsahu doporučené literatury (max. 25 bodů)**
- 2. schopnost jednoduché jazykové analýzy (max. 15 bodů)**
- 3. diskuse nad texty z povinné literatury, v kontextu další přečtené literatury (max. 30 bodů)**
- 4. motivace ke studiu romistiky (max. 30 bodů)**

kritéria hodnocení motivace:

- přesvědčivá motivace – konkrétně a jasně formulovaná a dostatečně obhájená, odpovídající náplni studia programu na FF UK: 30–21 bodů
- částečně přesvědčivá motivace – poměrně konkrétně formulovaná a obhájená, vcelku odpovídající náplni studia programu na FF UK: 20–10 bodů
- nepřesvědčivá motivace – vágně vysvětlená a nedostatečně obhájená, příliš neodpovídající náplni studia programu na FF UK: 9–0 bodů

Přijímací zkouška testuje základní obeznámenost s romskou tematikou na odborné i populárně naučné úrovni včetně romského kulturně-společenského dění v ČR i zahraničí, znalost

kulturněhistorického kontextu a schopnost samostatného analytického, kritického myšlení. Hodnocena je také schopnost jazykové analýzy, aktivní znalost romštiny není předpokládána. Do hodnocení se promítá také motivace ke studiu (rozsah a hloubka zájmu o téma, informovanost o náplni studia zvoleného programu, zájem o konkrétní oblasti studia – např. jazykové, historické, sociálně antropologické, a obecná představa o profesním uplatnění). Seznam četby, který uchazeč u zkoušky odevzdá komisi, musí obsahovat texty uvedené jako povinné (vizte seznam povinné a doporučené literatury k přijímacím zkouškám).

Další požadavky ke zkoušce:

seznam četby – odborná romistická literatura a romské memoáry dle jazykových schopností uchazeče (seznam se odevzdává komisi u ústní části zkoušky; na seznamu uchazeč uvede své jméno a příjmení); výběr četby dle seznamu povinné a doporučené literatury.

Bodové hodnocení přijímací zkoušky

U přijímací zkoušky můžete získat maximálně 100 bodů. Pokud získáte 50 bodů a více, máte šanci na přijetí, je však potřeba, abyste se umístili v předpokládaném počtu přijímaných pro tento program. Souhrnné výsledky přijímacích zkoušek pro porovnání, kolik bodů průměrně stačí pro přijetí u tohoto studijního programu, najdete v záložce Počty přihlášených a přijatých ke studiu v minulých letech.

Užitečné odkazy:

- Seznam doporučené literatury

Uplatnění absolventů v zaměstnání a návazném studiu

Absolventi se mohou uplatnit například v těchto oblastech:

- státní správa a samospráva (úseky zabývající se tématy spojenými s Romy, od Rady vlády ČR přes ministerstva po krajské a místní úřady, v rámci koncepčních, výzkumných i realizačních aktivit),
- mezinárodní a nadnárodní instituce pracující s agendou týkající se situace Romů, potírání diskriminace a ochrany, podpory a rozvoji kultury a jazyka,
- neziskové organizace (působící v oblasti rozvoje kultury a pořádání kulturních akcí; vzdělávání na úrovni ZŠ a SŠ i další profesní kvalifikace; lidskoprávní tematiky včetně potírání různých forem diskriminace a obrany proti ní; poskytování poradenství a pomoci v otázkách bydlení, zaměstnání a sociálních věcí),
- média – běžná i specializovaná odborná periodika, mediální servery, rozhlas, televize (zpravodajství, investigativní projekty, publicistika),
- dokumentaristika,
- nakladatelství a vydavatelství (editace a překlady romských textů, příprava romistických publikací, jejich propagace a prezentace),
- muzea a galerie (výzkumná, dokumentační a kurátorská činnost, realizace výstavních a expozičních projektů),
- akademické instituce (terénní, teoretický i aplikovaný výzkum, publikační činnost),
- absolventům sdruženého studia rozšiřuje romistika významně možnosti uplatnění v rámci jejich dalšího programu.

Naši absolventi

Renata Berkyová

Renata Berkyová je výraznou postavou romského kulturního a společenského dění. Pracuje na Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, věnuje se tématu válečné a poválečné historie Romů v Československu v rámci týmu Pražského fóra pro romské dějiny. Je

spoluautorkou dokumentárního filmu LETY (2019) k poválečné historii tzv. cikánského tábora v Letech u Písku. Podílela se na zpracování zadání architektonicko-krajinářské soutěže pro nový památník holokaustu Romů v Letech u Písku vyhlášené Muzeem romské kultury. Dlouhodobě spolupracuje v mediální a vzdělávací oblasti s organizací Romea, o.p.s., a internetovou televizí Romea TV, pravidelně píše komentáře a publicistické texty pro server romea.cz a Hate Free. Věnuje se také vlastní literární tvorbě – je držitelkou Literární ceny Mileny Hübschmannové za poezii, její básně byly publikované v časopisech PLAV (11/2011), Tvar (12/2013) i v zahraničí. Pravidelně se objevuje na literárních čteních a festivalech soudobé poezie.

Odkazy:

- Představení filmu LETY (2019, R. Berkyová, F. Bikár, V. Tokárová)
- Výběr z básní publikovaných v on-line čítárně nakladatelství Kher
- Rozhovor pro Radio Wave (ČRo) ke dni uctění památky obětí holokaustu
- Komentář k seriálu České televize Most!

Saša Uhlová

Saša Uhlová patří mezi přední české novinářky. V současné době působí v internetovém deníku A2larm, pracovala také jako redaktorka internetového deníku Deník Referendum, podílela se na chodu mediálního serveru Romea.cz a byla redaktorkou měsíčníku Romano voří. Počinem, který v nedávné době získal velký ohlas veřejnosti, je série reportáží Hrdinové kapitalistické práce z prostředí nízkopříjmových zaměstnání v různých částech ČR, publikovaných na stránkách deníku A2larm a později také knižně (Cosmopolis 2018). Za tuto práci získala Saša Uhlová Novinářskou cenu Nadace OSF za rok 2017 v kategorii nejlepší reportáž a Česko-slovenskou cenu veřejnosti.

Odkazy:

- Cyklus reportáží Hrdinové kapitalistické práce
- Dokumentární film Hranice práce (A. Rychlíková, 2017; Jihlava 2017 – Hlavní cena a Cena diváků)
- Apel DVTV
- Série textů o Romech pro Deník Referendum

Úspěchy našeho oboru

Kromě výuky romštiny – nikde jinde v ČR ani v Evropě není možné se takto intenzivně a na vysokoškolské úrovni učit romsky – se pracovníci Semináře romistiky věnují podpoře romštiny jako menšinového jazyka: od realizace dialektologických a sociolingvistických výzkumů, přes přípravy publikací v romštině a podporu překladatelů z/do romštiny až po podporu využívání romštiny na základních školách, zejména na Slovensku, ale i v dalších evropských státech. Romisté se podílejí na vývoji on-line slovníků romštiny, z nichž velmi využívaným je unikátní slovník romských neologismů, založený na excerpci novinových romsky psaných textů publikovaných v ČR v posledních dvaceti letech. Podílejí se dále na vývoji výukových materiálů pro romštinu, jako je romská verze aplikace Quizlet. Dlouhodobě spolupracují s Radou Evropy na přípravě základních kurikulárních dokumentů pro výuku romštiny a její další podpory. Pracují i na vývoji konkrétních výukových materiálů ve spolupráci s rodilými mluvčími z České republiky. Spolupracovali také na vývoji unikátního atlasu centrální romštiny, podrobně mapujícího rozmanitost této dialektní skupiny romštiny, jejíž historické centrum leží právě na území Česka, Slovenska a Maďarska.

Od roku 2018 Seminář romistiky úzce spolupracuje s Muzeem romské kultury a potomky přeživších holokaustu Romů a Sintů z území českých zemí na budování památníku holokaustu Romů a Sintů v Letech u Písku. Významně se též podílí na činnosti mezinárodní platformy Pražské fórum pro romské dějiny s cílem podpořit historický výzkum zahrnující romské komunity a spoluutvářet veřejnou debatu o místě Romů v rámci dějin (evropského) společenství jako celku. Věnujeme se též zveřejňování rozhovorů s romskými pamětníky – viz například video záznamy vzpomínek olašských Romů (v romštině, s českými titulky) studentů, absolventů a pracovníků Semináře romistiky.

V minulých letech získaly velký ohlas veřejnosti dva cykly komiksů autorského týmu Ašta šmé (M. Hajská, M. Bořkovicová, V. Mašek) představující současné životy Romů z prostoru bývalého Československa (0 přibjehi, 2010; Nejisté domovy, 2016). Jeden z komiksů cyklu Nejisté domovy – Nebuď jak gádžo – získal cenu Muriel 2017 za nejlepší komiksový scénář.

Jak si podat přihlášku ke studiu

Přihlášky ke studiu na FF UK můžete podávat jediňe elektronicky prostřednictvím Studentského informačního systému (SIS)!

Před podáním přihlášky ke studiu budete vyzváni k přihlášení:

- V případě, že **jste aktivním studentem/studentkou kterékoli fakulty UK**, k přihlášení použijte přidělený studentský login. Ekvivalentem loginu je také osobní číslo, které je uvedeno na průkazu studenta/studentky (pod fotografií). Pokud máte problém s heslem – navštivte stránku Centrální autentizační služby CAS, kde můžete získat nové heslo.
- V případě, že **jste si již v minulosti přihlášku na jakoukoli fakultu UK podával/a**, byť jste se nestal/a studentem/studentkou, použijte stejné údaje jako při podání předešlé přihlášky (e-mail a heslo).
- V případě, že **jste nový uchazeč / nová uchazečka o studium, na žádné fakultě UK jste nikdy nestudoval/a, ani jste v minulosti nepodal/a přihlášku ke studiu** (byť neúspěšně), budete před založením přihlášky vyzván/a k registraci. Registrace se provádí vyplněním registračního e-mailu (nedoporučujeme k tomuto účelu používat školní nebo pracovní e-maily, ke kterým po absolvování školy nebo ukončení zaměstnaneckého poměru ztratíte přístup!). Na tento e-mail vám bude následně odeslána zpráva s aktivním odkazem, který vás zavede na stránku, kde budete vyzván/a k vyplnění hesla. **Tento registrační e-mail a heslo je třeba používat během celého přijímacího řízení**, protože jen pod tímto přihlášením uvidíte všechny své přihlášky, pozvánky ke

zkouškám a výsledky.

Pokud máte již vyplněnou přihlášku a znovu se přihlásíte, v pravém horním rohu formuláře naleznete své jméno a po kliknutí na tlačítko „**Moje přihlášky**“ uvidíte přehled dosud podaných přihlášek ke studiu.

Nezakládejte, prosím, novou přihlášku pod jinou e-mailovou adresou, komplikujete tím identifikaci nejen systému, ale i pracovníkům Referátu přijímacího řízení. Nemůžete-li se ke svému již založenému účtu přihlášky znovu přihlásit, kontaktujte nás na e-mailu prijimacky@ff.cuni.cz, rádi vám pomůžeme proces přihlášení obnovit.

Podávat přihlášku z mobilního zařízení nedoporučujeme!

Texty uvedené na této stránce jsou pouze informačního charakteru. Závazné podmínky přijímacího řízení se mohou v průběhu roku měnit např. z důvodu pandemie. Přihlášení uchazeči jsou o změnách podmínek vždy informováni e-mailem, veřejně dostupné aktuální podmínky jsou k dispozici na webových stránkách [Základní dokumenty o přijímacím řízení](#).